

L E G E

privind serviciul public de salubritate

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare a legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic și instituțional unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, finanțarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului public de salubritate a localităților, inclusiv administrarea și exploatarea infrastructurii aferente acestui serviciu.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică serviciului public de salubritate a localităților, înființat și organizat la nivelul satelor, comunelor, orașelor, municipiilor, sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale.

Articolul 2. Noțiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

1. *asociație de dezvoltare intercomunitară având ca obiect serviciul public de salubritate* – asociație de dezvoltare intercomunitară, în sensul Legii nr. 17/2023 cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară, având ca obiect de activitate înființarea, organizarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea serviciului public de salubritate pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes regional, destinate înființării, modernizării și/sau, după caz, dezvoltării sistemului public de salubritate aferent acestui serviciu;

2. *biodeșeurii* – cu sensul definit prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;

3. *colectare* – cu sensul definit prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;

4. *colectare separată* – cu sensul definit prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;

5. *contract de delegare a gestiunii* – contract încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale atribuie, pe o perioadă determinată, unui operator/unor operatori, care acționează pe riscul și răspunderea proprie, dreptul și obligația de a presta serviciul public de salubritate integral sau, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura aferentă serviciului prestat sau activității efectuate, în schimbul unei redevențe. Contractul de delegare a gestiunii poate fi încheiat de către asociația de dezvoltare intercomunitară având ca obiect serviciul public de salubritate, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre. Contractul de delegare a gestiunii este contract administrativ și cade sub incidența prevederilor Codului administrativ;

6. *delegare a gestiunii serviciului public de salubritate* (în continuare – *delegare a gestiunii*) – acțiune prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unui sau mai multor operatori, în condițiile prezentei legi, dreptul de prestare a serviciului public de salubritate sau a unei activități componente a acestuia și pentru care își asumă întreaga răspundere. Delegarea gestiunii implică operarea serviciului public de salubritate/activității, punerea la dispoziție a sistemului de salubritate aferent serviciului/activității delegate, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și a exploata sistemul de salubritate respectiv. Delegarea gestiunii poate fi efectuată și de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară, având ca obiect serviciul public de salubritate, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în baza unui mandat special acordat de autoritățile deliberative ale acestora;

7. *deratizare* – măsură de combatere a rozătoarelor în scopul limitării sau al lipirii completamente a rozătoarelor de posibilitatea pătrunderii în mediul de habitat și ocupațional al omului;

8. *dezinfecție* – îndepărtare sau nimicire a microorganismelor, agenți cauzali ai bolilor infecțioase și invazive în mediul extern;

9. *dezinsecție* – măsură de combatere a insectelor în scopul reducerii populației acestora și al prevenirii bolilor;

10. *deșeuri municipale* – cu sensul definit prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;

11. *indicatori de performanță* – parametri ai serviciului public de salubritate, realizați de către operatorul de servicii, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriți la nivelul operatorului;

12. *operator* – persoană juridică de drept public sau de drept privat cu capital public, privat sau mixt, care are capacitatea de a presta serviciul public de salubritate și de a asigura nemijlocit administrarea și exploatarea sistemului public de salubritate, conform prevederilor prezentei legi;

13. *operator regional* – operator organizat ca societate comercială cu capital social deținut integral de una sau mai multe unități administrativ-teritoriale, care asigură prestarea serviciului public de salubritate în raza de competență a unităților administrativ-teritoriale fondatoare, inclusiv administrarea și exploatarea sistemelor de salubritate. Operatorul regional poate fi abilitat și cu implementarea programelor de investiții în infrastructura aferentă serviciului public de salubritate, realizate de comun acord cu unitățile administrativ-teritoriale fondatoare;

14. *punct de colectare* – spațiu special amenajat, dotat cu recipiente/containere pentru colectarea separată a deșeurilor municipale provenite de la utilizatori, și la care este asigurat accesul autospecialelor pentru colectarea deșeurilor;

15. *redevență* – plată pentru transmiterea în folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de salubritate, stabilită în contractul de delegare a gestiunii;

16. *sistem de management integrat al deșeurilor municipale* – definit conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;

17. *salubritate* – totalitatea operațiunilor și activităților necesare pentru asigurarea unui mediu salubru al localităților;

18. *sistem de salubritate* – ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice, construcții și terenuri aferente prin care se realizează serviciul public de salubritate: puncte de colectare separată a deșeurilor, stații de compostare, stații de transfer, stații de sortare, depozite de deșeuri, stații de tratare mecanobiologică, spații pentru adăpostirea și întreținerea autovehiculelor specifice serviciului public de salubritate etc.;

19. *studiu de fezabilitate* – document elaborat pentru o investiție în infrastructura de salubritate, care prezintă o analiză a capacității de a dezvolta și a finaliza cu succes un proiect, ținând cont de toți factorii tehnici, financiari, de mediu, socioeconomi și instituționali;

20. *studiu de oportunitate* – document realizat de către autoritatea publică locală în scopul colectării datelor economico-financiare suficiente pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii;

21. *utilizator* – persoană fizică sau juridică care locuiește sau își desfășoară activitatea pe teritoriul unității administrativ-teritoriale și beneficiază, direct ori indirect, individual sau colectiv, de serviciul public de salubritate în condițiile legii.

Articolul 3. Serviciul public de salubritate

(1) Serviciul public de salubritate a localităților face parte din sfera serviciilor publice de gospodărie comunală, reglementate prin Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002.

(2) Serviciul public de salubritate a localităților se înființează, se organizează și se gestionează de către autoritățile administrației publice locale sau de către asociațiile de dezvoltare intercomunitare, în scopul salubrității localităților.

(3) Serviciul public de salubritate a localităților (în continuare – *serviciu public de salubritate*) se organizează pentru satisfacerea nevoilor populației, ale instituțiilor publice și ale agenților economici de pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale respective.

(4) Serviciul public de salubritate cuprinde următoarele activități:

a) colectarea separată și transportul separat al deșeurilor municipale;

b) transferul deșeurilor municipale în stații de transfer, inclusiv transportul separat al deșeurilor reziduale la depozitele de deșeuri nepericuloase și/sau la instalațiile integrate de tratare, transferul deșeurilor de hârtie, carton, metal, plastic și sticlă, colectate separat, la stațiile de sortare și al biodeșeurilor la instalațiile de compostare și/sau de digestie anaerobă;

c) gestionarea centrelor de colectare, prin aport voluntar, a deșeurilor de la persoanele fizice;

d) sortarea deșeurilor de hârtie și carton, metal, plastic și sticlă, colectate separat din deșeurile municipale, în stații de sortare, inclusiv transportul reziduurilor rezultate din sortare la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

e) colectarea separată a biodeșeurilor, sortarea și tratarea aerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de compostare, inclusiv transportul reziduurilor la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

f) tratarea anaerobă a biodeșeurilor colectate separat în instalații de digestie anaerobă, inclusiv transportul materialului semisolid igienizat și stabilizat la depozitele de deșeuri și/sau la instalațiile de valorificare energetică;

g) tratarea mecanobiologică a deșeurilor reziduale în instalațiile de tratare mecanobiologică sau, după caz, în instalațiile integrate de tratare, inclusiv transportul deșeurilor stabilizate biologic și al deșeurilor reziduale care nu mai pot fi valorificate la depozitele de deșeuri și al deșeurilor reziduale valorificabile energetic la instalațiile de valorificare energetică;

h) organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor municipale;

i) eliminarea, prin depozitare, a reziduurilor provenite din valorificarea deșeurilor, precum și a deșeurilor care nu pot fi valorificate la depozitele de deșeuri nepericuloase;

j) măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice, inclusiv colectarea și transportul deșeurilor provenite din coșurile stradale la depozitele de deșeuri sau la instalațiile de tratare;

k) curățarea zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;

l) dezinsecția, dezinsecția și deratizarea la obiectivele din domeniul public și domeniul privat al unității administrativ-teritoriale.

(5) Autoritățile administrației publice locale au obligația să implementeze un sistem de colectare separată a deșeurilor municipale pe minimum 3 fracții:

a) deșeuri reciclabile (hârtie, carton, plastic și metal);

b) deșeuri reziduale (deșeuri în amestec din gospodării și din deșeurile similare, cu excepția fracțiilor reciclabile colectate separat);

c) sticlă.

(6) În cazul în care este posibil, din punct de vedere economic și al suportabilității, autoritățile administrației publice locale implementează pe teritoriul unității administrativ-teritoriale colectarea separată pe minimum 5 fracții:

a) hârtie și carton;

b) sticlă;

c) plastic și metal;

d) biodeșeuri;

e) deșeuri reziduale (deșeuri în amestec din gospodării și din deșeurile similare, cu excepția fracțiilor reciclabile colectate separat).

(7) Activitatea de colectare a deșeurilor se realizează conform unui sistem de colectare aprobat de autoritatea administrației publice locale, în spații special amenajate, care pot fi asigurate de autoritatea administrației publice locale/operator, și în conformitate cu prevederile programului local de gestionare a deșeurilor, elaborat conform prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

(8) În vederea realizării activității de colectare, autoritatea administrației publice locale și/sau operatorul amenajează punctele de colectare cu containere de

diferite culori (specifice tipului de deșeu) sau pune la dispoziția utilizatorilor saci de colectare. Costurile de achiziționare a sacilor puși la dispoziția utilizatorilor se includ în tariful/țaxa achitată pentru serviciul public de salubritate.

(9) Biodeșeurile provenite din parcuri, grădini, spații verzi, de la populație sau de la agenți economici se colectează separat și se transportă la stația de compostare.

(10) Colectarea deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale care cad sub incidența responsabilității extinse a producătorului se realizează prin intermediul serviciului public de salubritate. Costurile de gestionare a acestor deșeuri se achită autorităților administrației publice locale de către organizațiile care implementează obligațiile privind responsabilitatea extinsă a producătorului, fără impunerea unor costuri suplimentare în sarcina populației.

(11) Colectarea deșeurilor voluminoase, inclusiv a saltelelor și a mobilei, se realizează în baza unui program prestabilit de comun acord cu autoritățile administrației publice locale, la solicitarea utilizatorilor, în conformitate cu prevederile regulamentului serviciului public de salubritate.

(12) Colectarea deșeurilor municipale provenite de la evenimente publice se realizează la solicitarea organizatorilor.

(13) Depozitarea deșeurilor municipale este permisă numai în locuri special amenajate în conformitate cu prevederile Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

(14) Se interzice operatorilor să transporte sau să depoziteze împreună deșeurile reciclabile (hârtie și carton, metal, plastic, sticlă) și biodeșeurile care au fost colectate separat.

(15) Se interzice prestarea serviciului public de salubritate de către operatori și/sau operatori regionali fără contract de delegare a gestiunii, încheiat cu autoritățile administrației publice locale sau cu asociațiile de dezvoltare intercomunitare din raza unității administrativ-teritoriale de unde provin deșeurile.

Articolul 4. Sistemul de salubritate

(1) Serviciul public de salubritate se realizează prin intermediul unui sistem de salubritate ce cuprinde infrastructura specifică care, împreună cu mijloacele de colectare și transport al deșeurilor, formează sistemul public de salubritate a localităților (în continuare – *sistem de salubritate*).

(2) Sistemul de salubritate, alcătuit din bunuri aflate în domeniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale, constituie parte componentă a

infrastructurii unităților administrativ-teritoriale și este supus înregistrării în Registrul de evidență a rețelelor edilitare.

(3) În cazul în care amplasarea și realizarea infrastructurii aferente serviciului public de salubritate impun ocuparea unor terenuri ce aparțin persoanelor fizice sau persoanelor juridice de drept privat, acestea sunt trecute în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, cu o dreaptă și prealabilă despăgubire, în conformitate cu Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

(4) Bunurile imobile și infrastructura aferentă sistemului de management integrat al deșeurilor municipale sau părților acestuia aparțin domeniului public al statului și/sau al unităților administrativ-teritoriale.

Capitolul II

ATRIBUȚIILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ÎN DOMENIUL SERVICIULUI PUBLIC DE SALUBRIZARE

Secțiunea 1

Atribuțiile și responsabilitățile autorităților administrației publice centrale

Articolul 5. Competența Guvernului

(1) Guvernul asigură realizarea politicii generale a statului în domeniul serviciului public de salubritate, cu precădere în domeniul gestionării deșeurilor, în conformitate cu programul de activitate și cu direcțiile de dezvoltare a țării, prin:

- a) aprobarea și actualizarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor;
- b) aprobarea Programului național pentru gestionarea deșeurilor;
- c) contractarea și garantarea creditelor necesare pentru dezvoltarea infrastructurii de interes național și/sau regional, precum și alocarea către autoritățile administrației publice locale și/sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară a sumelor de credit sub formă de împrumut și/sau de grant în temeiul unui contract de subfinanțare;
- d) acordarea de transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat pentru investiții capitale pentru dezvoltarea infrastructurii aferente serviciului public de salubritate, cu respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității;
- e) partajarea cu autoritățile administrației publice locale a competențelor și a responsabilităților privind sistemul de management integrat al deșeurilor municipale prin asigurarea activităților de valorificare și eliminare a deșeurilor;
- f) susținerea, după caz, a asocierii intercomunitare în vederea realizării unor investiții de interes comun în infrastructura aferentă serviciului public de salubritate;

g) implementarea instrumentelor caracteristice economiei de piață în sfera serviciului public de salubritate prin crearea unui mediu concurențial, atragerea participării capitalului privat, promovarea formelor de gestiune delegată.

(2) Guvernul sprijină autoritățile administrației publice locale prin măsuri legislative și economico-financiare în scopul dezvoltării și îmbunătățirii serviciului public de salubritate, inclusiv al funcționării și exploatarei în condiții de siguranță și eficiență economică a infrastructurii aferente acestuia.

Articolul 6. Atribuțiile Ministerului Mediului

Ministerul Mediului are următoarele atribuții în reglementarea activităților specifice serviciului public de salubritate:

a) inițierea, elaborarea, consultarea publică, avizarea și coordonarea realizării documentelor de politici, precum și a altor acte normative în domeniul salubrității localităților;

b) avizarea proiectelor de acte normative elaborate de alte autorități ale administrației publice în domeniul salubrității localităților;

c) elaborarea Regulamentului-cadru al serviciului public de salubritate și prezentarea acestuia spre aprobare Guvernului;

d) elaborarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii și prezentarea acesteia spre aprobare Guvernului;

e) susținerea autorităților administrației publice locale în vederea înființării, organizării, exploatarei și gestionării eficiente a serviciului public de salubritate, precum și pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii aferente serviciului public de salubritate;

f) acordarea sprijinului și asistenței tehnice autorităților administrației publice locale în implementarea Programului național pentru gestionarea deșeurilor;

g) susținerea autorităților administrației publice locale în vederea elaborării strategiilor și a programelor locale de gestionare a deșeurilor;

h) asigurarea suportului metodologic autorităților administrației publice locale în vederea implementării sistemelor de colectare separată a deșeurilor de la utilizatori, precum și în vederea valorificării și eliminării acestora;

i) sprijinirea autorităților administrației publice locale în realizarea unor sisteme de management integrat al deșeurilor municipale, inclusiv monitorizarea implementării proiectelor din acest domeniu;

j) colectarea informațiilor și a datelor cu privire la gestionarea deșeurilor, la infrastructura aferentă, precum și cu privire la activitatea operatorilor. În acest scop, organizează și gestionează o bază de date necesară pentru desfășurarea propriei activități, precum și pentru furnizarea de informații autorităților administrației publice centrale și locale interesate;

k) elaborarea și actualizarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și prezentarea acesteia spre aprobare Guvernului;

l) elaborarea Programului național pentru gestionarea deșeurilor și prezentarea acestuia spre aprobare Guvernului.

Articolul 7. Atribuții privind dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale

(1) Ministerul Mediului este responsabil de înființarea, organizarea, gestionarea și coordonarea activităților de gestionare a deșeurilor la nivel regional, prin crearea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale, precum și a activităților specifice realizate prin intermediul acestora.

(2) Ministerul Mediului inițiază, coordonează și implementează dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel regional în conformitate cu prevederile din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

(3) Înființarea, organizarea și gestiunea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale, precum și realizarea unor investiții de interes comun din infrastructura aferentă au la bază cooperarea și asocierea autorităților administrației publice locale.

(4) Proiectele de investiții aferente sistemului de management integrat al deșeurilor municipale se realizează de către Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului.

Articolul 8. Atribuțiile Agenției Proprietății Publice

(1) Agenția Proprietății Publice este responsabilă de administrarea patrimoniului și a infrastructurii aferente gestiunii sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale proprietate a statului.

(2) În exercitarea prerogativelor acordate, Agenția Proprietății Publice desfășoară toate activitățile legate de organizarea procedurii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii, precum și de transmitere în gestiunea operatorului regional a bunurilor imobile și infrastructurii aferente sistemului de management integrat al deșeurilor municipale care aparțin domeniului public al statului.

Secțiunea a 2-a

Atribuțiile și responsabilitățile autorităților administrației publice locale

Articolul 9. Atribuțiile autorităților administrației publice locale

(1) Autoritățile administrației publice locale au competență în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea și funcționarea serviciului public de salubritate, precum și în ceea ce privește crearea și exploatarea bunurilor care compun sistemul de salubritate proprietate a unităților administrativ-teritoriale.

(2) Activitățile de reglementare, de monitorizare și control al serviciului public de salubritate sunt partajate între autoritățile administrației publice locale și autoritățile administrației publice centrale, conform competențelor stabilite de prezenta lege.

(3) Autoritățile administrației publice locale dețin următoarele atribuții în domeniul serviciului public de salubritate:

a) elaborarea programelor de reabilitare și de extindere a infrastructurii existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme de salubritate;

b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor de investiții, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară, corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților, de urbanism, de amenajare a teritoriului și de mediu;

c) participarea la înființarea unei asociații de dezvoltare intercomunitară, având ca obiect serviciul public de salubritate, în vederea realizării unor investiții de interes comun în infrastructura aferentă serviciului public de salubritate;

d) elaborarea și aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea și extinderea sistemelor de salubritate;

e) administrarea bunurilor aferente infrastructurii serviciului public de salubritate proprietate a unităților administrativ-teritoriale;

f) aprobarea formei de gestiune (directă sau delegată) a serviciului public de salubritate;

g) elaborarea și aprobarea documentației de atribuire a contractului de delegare a gestiunii;

h) delegarea gestiunii unor operatori pe criterii de transparență, de competitivitate și eficiență;

i) elaborarea și aprobarea regulamentului serviciului public de salubritate, având la bază Regulamentul-cadru al serviciului public de salubritate, aprobat de către Guvern;

j) participarea, cu mijloace financiare sau cu bunuri, la constituirea societăților comerciale care desfășoară activități specifice serviciului public de salubritate și asigură exploatarea infrastructurii aferente;

k) contractarea sau garantarea împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în infrastructura aferentă serviciului public de salubritate, pentru extindere, dezvoltări de capacități și reabilitări;

l) aprobarea tarifelor/taxelor pentru serviciul public de salubritate cu respectarea reglementărilor în vigoare;

m) stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor propuse de către operator, în conformitate cu Metodologia privind calcularea tarifelor la unele servicii publice de gestionare a deșeurilor municipale, aprobată de Guvern;

n) soluționarea neînțelegerilor apărute între utilizatori și operator;

o) sancționarea operatorului în cazul în care acesta nu prestează serviciul public de salubritate conform clauzelor stabilite în contractul de delegare a gestiunii sau nu respectă indicatorii de performanță ai serviciului public de salubritate;

p) monitorizarea permanentă și exercitarea controlului asupra modului de prestare a serviciului public de salubritate;

q) asocierea sau cooperarea cu alte autorități ale administrației publice locale, cu organizații neguvernamentale și cu alte persoane juridice, inclusiv străine, în vederea realizării unor lucrări de interes public privind salubritatea localităților;

r) încheierea contractelor cu sistemele colective care preiau obligațiile producătorilor în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite pentru fluxurile de deșuri care fac obiectul răspunderii extinse a producătorului;

s) alocarea terenurilor necesare pentru colectarea separată a deșeurilor municipale;

t) desemnarea, pe bază de contract cu sistemele colective, a locațiilor pentru dezvoltarea sistemului complementar de colectare a deșeurilor generate de utilizarea produselor supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului, precum echipamentele electrice și electronice, bateriile și acumulatorii, ambalajele supuse sistemului depozit.

(4) Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile de asigurarea serviciului public de salubritate și urmăresc respectarea de către operator a indicatorilor de performanță a serviciului, a clauzelor contractuale și a legislației referitoare la serviciul public de salubritate.

(5) În cazul în care constată nerespectarea obligațiilor contractuale de către operatori, autoritățile administrației publice locale au dreptul de a aplica penalizări sau de a rezolvi unilateral contractul de delegare a gestiunii și a organiza o nouă procedură pentru delegarea gestiunii acestuia.

(6) Autoritățile administrației publice locale asigură informarea locuitorilor, prin mijloace adecvate, inclusiv panouri publicitare, pliante, și prin postare pe site-ul web oficial, cu privire la sistemul de management integrat al deșeurilor municipale din cadrul localității.

Articolul 10. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară

(1) Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale pot să coopereze și să se asocieze în scopul constituirii unor asociații de dezvoltare intercomunitară, care au ca obiect de activitate serviciul public de salubritate, precum și dezvoltarea, după caz, a sistemelor de salubritate.

(2) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară care au ca obiect de activitate serviciul public de salubritate se constituie și dobândesc personalitate juridică în conformitate cu Legea nr. 17/2023 cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

(3) Autoritățile administrației publice locale pot împuternici, în condițiile legii, asociațiile de dezvoltare intercomunitară care au ca obiect de activitate serviciul public de salubritate să exercite, pe seama și în numele lor, atribuțiile și drepturile prevăzute la art. 9 alin. (3) lit. a), b), d)–i) și n)–q).

(4) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară care au ca obiect de activitate serviciul public de salubritate se finanțează din cotizațiile anuale de asociat al unităților administrativ-teritoriale membre, precum și din alte surse reglementate de Legea nr. 17/2023 cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

(5) Adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară care are ca obiect de activitate serviciul public de salubritate este formată din reprezentanții tuturor unităților administrativ-teritoriale asociate.

Capitolul III **ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SERVICIULUI** **PUBLIC DE SALUBRITATE**

Articolul 11. Principiile de organizare și funcționare a serviciului public de salubritate

Serviciul public de salubritate se organizează și funcționează în conformitate cu legislația și cu respectarea principiilor:

- a) legalității;
- b) autonomiei locale;
- c) descentralizării serviciilor publice;
- d) subsidiarității și proporționalității;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) responsabilității față de cetățeni;
- g) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- h) protecției și conservării mediului înconjurător;

- i) protecției sănătății populației;
- j) tarifării echitabile, corelate cu calitatea și cantitatea serviciului prestat;
- k) transparenței și consultării cetățenilor.

Articolul 12. Cerințe fundamentale ale serviciului public de salubritate

Organizarea și funcționarea serviciului public de salubritate trebuie să asigure îndeplinirea cerințelor fundamentale impuse serviciilor publice, și anume:

- a) universalitate;
- b) continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ;
- c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor;
- d) accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public de salubritate.

Articolul 13. Gestiunea serviciului public de salubritate

(1) Autoritățile administrației publice locale decid asupra formei de gestiune a serviciului public de salubritate. Autoritățile administrației publice locale au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciul public de salubritate sau de a delega gestiunea unei sau a mai multor activități specifice serviciului public de salubritate, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

(2) Gestiunea serviciului public de salubritate implică transmiterea dreptului și a obligației de prestare a serviciului, precum și remiterea bunurilor ce compun sistemul de salubritate.

(3) Gestiunea serviciului public de salubritate se organizează și se realizează prin:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(4) Forma de gestiune a serviciului public de salubritate se stabilește prin decizie a autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate, în funcție de starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport calitate-preț, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de salubritate.

(5) Prin excepție de la alin. (4), în cazul în care unitatea administrativ-teritorială face parte dintr-o regiune de management al deșeurilor în care operatorul regional este funcțional, nu este necesară întocmirea studiului de oportunitate.

(6) Alegerea formei de gestiune se face și în conformitate cu programele locale de gestionare a deșeurilor, adoptate la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale.

(7) Forma de gestiune a serviciului public de salubritate se stabilește prin decizii adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, după cum urmează:

- a) decizii de dare în administrare, în cazul gestiunii directe;
- b) decizii de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate.

(8) Indiferent de forma de gestiune aleasă, activitățile specifice serviciului public de salubritate se realizează în baza unui regulament al serviciului, elaborat și aprobat de autoritățile administrației publice locale în conformitate cu Regulamentul-cadru al serviciului public de salubritate, aprobat de Guvern.

Articolul 14. Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatori

Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară și operatori sunt reglementate prin deciziile de dare în administrare a activităților de salubritate sau prin cele de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii, după caz.

Articolul 15. Gestiunea directă

(1) Gestiunea directă este forma de gestiune în care autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile legate de prestarea serviciului public de salubritate, precum și de administrarea și exploatarea sistemelor de salubritate.

(2) Gestiunea directă se realizează prin structuri ale autorităților administrației publice locale, care pot fi:

- a) subdiviziuni de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al autorității deliberative sau executive al unității administrativ-teritoriale. Organizarea și funcționarea acestora se face în baza unui regulament de organizare și funcționare, aprobat de consiliul local;
- b) entități specializate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local al unității administrativ-teritoriale, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.

(3) În cazul gestiunii directe, raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale și operatori sunt reglementate prin decizii adoptate de

către autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, care trebuie să conțină prevederi detaliate privind responsabilitățile acestora cu privire la prestarea serviciului public de salubritate și operarea sistemului aferent acestui serviciu.

(4) Pot fi asigurate prin subdiviziuni de specialitate, fără personalitate juridică, doar activitățile componente ale serviciului public de salubritate prevăzute la art. 3 alin. (4) lit. j) și k).

(5) În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale asigură evaluarea eficienței economice a serviciului o dată la 5 ani, fiind obligate să schimbe modalitatea de gestiune a serviciului dacă constată că nu satisfac cerințele de calitate și cantitate ale serviciului public de salubritate.

Articolul 16. Gestiunea delegată

(1) Gestiunea delegată este forma de gestiune prin care autoritățile administrației publice locale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitare transferă, în baza unui contract de delegare a gestiunii, unui sau mai multor operatori atribuțiile și responsabilitățile privind prestarea serviciului public de salubritate, precum și administrarea și exploatarea sistemelor și a infrastructurii aferente acestora.

(2) Delegarea gestiunii se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciului enumerate la art. 3 alin. (4).

(3) Delegarea activităților de dezinsecție, dezinsecție și deratizare se efectuează distinct de celelalte activități specifice serviciului public de salubritate doar entităților specializate să presteze asemenea servicii. Supravegherea activităților de dezinsecție, dezinsecție și deratizare se efectuează în conformitate cu Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.

(4) Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori, care pot fi:

a) societăți comerciale cu capital social deținut integral de unitățile administrativ-teritoriale;

b) societăți comerciale cu capital social privat;

c) societăți comerciale cu capital social mixt.

(5) Procedurile de atribuire a contractului de delegare a gestiunii sunt licitația publică și negocierea directă, organizate în baza Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate, aprobată de Guvern.

(6) Atribuirea contractului de delegare a gestiunii se face în baza documentației de atribuire, aprobată de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale. Documentația de atribuire cuprinde informații cu privire la modul de organizare și desfășurare a procedurii de delegare a gestiunii serviciului și include, în mod obligatoriu, proiectul contractului de delegare a gestiunii și anexele enumerate la art. 17 alin. (2).

(7) Criteriile pentru atribuirea contractului de delegare a gestiunii sunt garanțiile profesionale și financiare ale operatorilor, indicatorii de performanță și nivelul tarifelor stabilite pentru prestarea serviciului public de salubritate în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare.

(8) Operatorii care participă la procedurile pentru atribuirea contractului de delegare a gestiunii serviciului demonstrează competență tehnico-organizatorică, calificare a personalului și asigurare a unei dotări tehnico-materiale adecvate, prin care să garanteze capacitatea de a presta serviciul la nivelul parametrilor cantitativi și calitativi prevăzuți în regulamentul serviciului public de salubritate și pentru toate tipurile de activități contractate.

(9) Prin derogare de la alin. (5), contractul de delegare a gestiunii, inclusiv transmiterea bunurilor aferente acestuia, se atribuie direct operatorilor/operatorilor regionali cu capital social integral public. Participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului/operatorului regional este exclusă.

(10) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, consiliile locale asigură elaborarea și aprobă, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii sau de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un studiu de oportunitate pentru fundamentarea și identificarea soluțiilor optime de delegare a gestiunii, precum și documentația de delegare a gestiunii.

(11) În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale păstrează responsabilitățile privind adoptarea strategiilor de dezvoltare a serviciului public de salubritate și a planurilor de investiții în sistemele de salubritate, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează prestarea serviciului public de salubritate, și anume:

- a) respectarea și îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu utilizatorii;
- b) calitatea serviciului prestat;
- c) indicatorii de performanță a serviciului prestat;
- d) administrarea, exploatarea și menținerea în funcțiune, precum și dezvoltarea sau modernizarea sistemelor de salubritate;
- e) formarea, stabilirea, modificarea și ajustarea tarifelor/taxelor pentru serviciul public de salubritate.

Articolul 17. Contractul de delegare a gestiunii

(1) Contractul de delegare a gestiunii este un contract încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară atribuie unui sau mai multor operatori, care acționează pe riscul și răspunderea proprie, dreptul și obligația de a presta serviciul public de salubritate integral sau numai unele activități specifice ale acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura aferentă serviciului, în schimbul unei redevențe.

(2) Contractul de delegare a gestiunii este însoțit obligatoriu de următoarele anexe:

- a) regulamentul serviciului public de salubritate;
- b) inventarul bunurilor mobile și imobile proprietate a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului public de salubritate;
- c) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. b).

(3) Contractul de delegare a gestiunii cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

- a) denumirea părților contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) durata contractului;
- d) aria teritorială pe care vor fi prestate activitățile;
- e) drepturile și obligațiile părților contractante cu privire la prestarea serviciului și la sistemul de salubritate;
- f) programul de investiții pentru modernizări, reabilitări și dezvoltări de capacități, obiective noi, precum și pentru lucrări de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât sub aspect fizic, cât și valoric;
- g) indicatorii de performanță privind cantitatea și calitatea serviciului prestat utilizatorilor;
- h) modul de tarifare și de încasare a contravalorii serviciului prestat;
- i) nivelul redevenței;
- j) răspunderea contractuală;
- k) impedimentele care justifică neexecutarea obligației;
- l) condițiile de modificare a clauzelor contractuale;
- m) condițiile de restituire sau, după caz, de repartiție a bunurilor, inclusiv a investițiilor realizate la încetarea, indiferent de cauză, a contractului;
- n) menținerea echilibrului contractual;
- o) cazurile de încetare a contractului;
- p) condițiile privind rezoluțiunea contractului;
- q) structura forței de muncă și condițiile privind protecția socială a acesteia;
- r) alte clauze convenite de părți, după caz.

(4) Subdelegarea de către operator a gestiunii serviciului public de salubritate sau a uneia ori a mai multor activități specifice serviciului este interzisă.

(5) Contractele de delegare a gestiunii se încheie pentru o perioadă limitată. În cazul contractelor de delegare a gestiunii estimate a fi încheiate pe o perioadă mai mare de 5 ani, durata acestora va corespunde timpului necesar de recuperare a investițiilor prevăzute în sarcina operatorului/operatorului regional.

Articolul 18. Regimul juridic al sistemelor de salubritate

(1) Sistemele de salubritate construite pe domeniul public sunt parte componentă a infrastructurii unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și de folosință publică, aferente serviciului public de salubritate, și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

(2) Sistemele de salubritate utilizate pentru prestarea serviciului public de salubritate pot fi:

- a) date în administrare și exploatare operatorilor – în cazul gestiunii directe;
- b) concesionate operatorilor în temeiul deciziei de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciului – în cazul gestiunii delegate.

(3) În cazul gestiunii delegate, concesionarea sistemelor de salubritate este parte intrinsecă a contractelor de delegare a gestiunii. Aceste bunuri se transmit operatorului spre administrare și exploatare pe perioada delegării gestiunii, în baza contractului de delegare a gestiunii, odată cu delegarea gestiunii serviciului.

(4) Operatorul, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului, este obligat să țină o evidență separată a bunurilor primite în gestiune, inclusiv a evoluției valorii sau a înlocuirii complete a acestora.

(5) Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului public de salubritate nu pot fi depuse ca aport la capitalul social al societăților comerciale (inclusiv al celor înființate de către autoritățile administrației publice locale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. Aceste bunuri pot fi date în administrare sau pot fi concesionate și puse la dispoziția operatorilor în baza procesului-verbal de predare-preluare, anexat obligatoriu la decizia de dare în administrare sau, după caz, la contractul de delegare a gestiunii.

(6) Bunurile domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru prestarea serviciului public de salubritate pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea prevederilor legale.

(7) În cazul societăților comerciale cu capital social integral public, bunurile necesare prestării serviciului public de salubritate se concesionează acestora odată cu delegarea gestiunii serviciului, prin atribuire directă.

(8) În cazul gestiunii delegate, bunurile realizate de operatori, în conformitate cu planurile de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii, aparțin domeniului public și revin de drept, gratuit și libere de orice sarcini, unităților administrativ-teritoriale. Acestea se transmit de către operator autorităților administrației publice locale pentru înregistrarea în proprietatea unității administrativ-teritoriale până la finele fiecărui an de gestiune.

(9) Bunurile realizate pentru organizarea activităților de gestionare a deșeurilor la nivel regional, aferente sistemului de management integrat al deșeurilor municipale sau părților acestuia, aparțin domeniului public al statului, dreptul de proprietate asupra acestora stabilindu-se prin hotărâre de Guvern.

(10) Administrarea bunurilor care aparțin domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de salubritate, se face cu diligența unui bun proprietar.

(11) Redevența pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului public de salubritate se stabilește în contractul de delegare a gestiunii. Autoritatea publică va ține cont de valoarea calculată similar amortizării acestor bunuri și de gradul de suportabilitate al populației.

(12) Redevența prevăzută la alin. (11) se utilizează doar pentru întreținerea, înlocuirea și dezvoltarea infrastructurii aferente serviciului public de salubritate.

Capitolul IV

OPERATORII ȘI UTILIZATORII SERVICIULUI PUBLIC DE SALUBRITATE

Secțiunea 1

Operatorii serviciului public de salubritate

Articolul 19. Calitatea de operator

(1) Pot avea calitatea de operator persoanele juridice de drept public sau de drept privat, cu capital integral public, privat sau mixt, care sunt înregistrate și își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația.

(2) Operatorii trebuie să dețină o specializare în domeniul activităților serviciului public de salubritate, să dispună de competență tehnico-organizatorică, de personal calificat și să fie asigurați cu utilaj tehnico-material adecvat pentru prestarea tipurilor de activități contractate.

(3) Operatorii activează în temeiul deciziei de dare în administrare, în cazul gestiunii directe, fie în temeiul deciziei de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate, în cazul gestiunii delegate.

(4) Operatorii dețin dreptul și obligația exclusivă de prestare a serviciului public de salubritate pentru toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care au decizie de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii.

(5) Operatorii înființați de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale își pot desfășura activitatea și în alte localități, în baze contractuale.

(6) Operatorul care prestează mai multe tipuri de activități sau mai multe servicii va ține în evidență distinctă fiecare activitate sau tip de serviciu, având contabilitate separată pentru fiecare tip de activitate, serviciu și localitate de operare.

Articolul 20. Regulamentul serviciului public de salubritate

(1) Indiferent de forma de gestiune aleasă, desfășurarea activităților specifice serviciului public de salubritate se realizează în baza regulamentului serviciului public de salubritate.

(2) În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară se elaborează un singur regulament aplicabil tuturor unităților administrativ-teritoriale membre, care reglementează activitățile gestionate în comun.

(3) Regulamentul serviciului public de salubritate se adoptă de către autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau de către adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară, în baza mandatului acordat în acest sens.

Articolul 21. Obligativitatea asigurării continuității serviciului public de salubritate

(1) Operatorii își încetează activitatea de prestare a serviciului public de salubritate, integral sau pentru una sau mai multe activități ale serviciului, în oricare dintre următoarele situații:

- a) revocarea, abrogarea, anularea sau încetarea, în orice alt mod, a efectelor deciziei de dare în administrare;
- b) încetarea înainte de termen a contractului de delegare a gestiunii.

(2) Operatorii aflați în oricare dintre situațiile prevăzute la alin. (1) au obligația, la solicitarea autorităților administrației publice locale, de a asigura continuitatea prestării serviciului până la data desemnării noului operator, dar nu mai mult de 90 de zile.

Articolul 22. Drepturile operatorilor

(1) Operatorii beneficiază de aceleași drepturi și obligații în raporturile cu autoritățile administrației publice locale și în raporturile cu utilizatorii, indiferent de modul de organizare, de forma de proprietate sau de forma de gestiune adoptată.

(2) Drepturile și obligațiile operatorilor în relațiile cu utilizatorii sunt stabilite în decizia de dare în administrare, în contractele de delegare a gestiunii și în contractele de prestare a serviciului.

(3) Operatorii au următoarele drepturi:

- a) să factureze și să încaseze contravaloarea activității serviciului public de salubritate prestat/contractat corespunzător tarifului aprobat de către autoritățile administrației publice locale;
- b) să solicite ajustarea tarifului în raport cu evoluția generală a prețurilor și a tarifelor din economia națională;
- c) să asigure echilibrul contractual pe durata contractului de delegare a gestiunii. În situațiile de schimbare semnificativă a echilibrului contractual, să propună modificarea tarifului aprobat;
- d) să suspende sau să limiteze prestarea serviciului dacă sumele datorate nu au fost achitate în timp de 60 de zile de la primirea facturii;
- e) să sesizeze instanța de judecată în cazul neachitării facturii;
- f) să comercializeze deșeurile colectate separat, în bază de contract, către operatori autorizați/sisteme colective de responsabilitate extinsă a producătorilor autorizate de către Agenția de Mediu.

Articolul 23. Obligațiile operatorilor

(1) Operatorii prestează serviciul public de salubritate cu respectarea principiilor universalității, accesibilității, continuității, adaptabilității și egalității de tratament între utilizatori.

(2) Operatorii au obligația de a pune la dispoziția utilizatorilor containere/recipiente, precum și, după caz, saci necesari pentru realizarea activității de colectare separată a deșeurilor. Costurile de achiziționare a acestora se includ în tariful/taxa pentru prestarea activității de colectare separată și pentru transportul separat al deșeurilor dacă nu sunt puse la dispoziție de autoritatea administrației publice locale.

(3) Operatorii au următoarele obligații:

a) să țină gestiunea separată pentru fiecare activitate a serviciului public de salubritate în vederea stabilirii unor tarife corecte, raportate la cheltuielile efectuate;

b) să identifice și să aplice metode performante de management care să conducă la reducerea costurilor de operare, asigurând, în același timp, respectarea prevederilor legale privind protecția mediului;

c) să plătească despăgubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpă;

d) să plătească despăgubiri pentru întreruperea nejustificată a prestării serviciului;

e) să dețină autorizații pentru desfășurarea activităților specifice serviciului public de salubritate;

f) să respecte prevederile contractelor de prestare a serviciului public de salubritate încheiate cu utilizatorii;

g) să presteze serviciul public de salubritate tuturor utilizatorilor din raza unității administrativ-teritoriale;

h) să colecteze întreaga cantitate de deșuri municipale și să lase curat spațiul destinat depozitării recipientelor de colectare și domeniul public;

i) să doteze punctele de colectare cu recipiente/containere suficiente pentru colectarea deșeurilor;

j) să respecte indicatorii de performanță stabiliți de autoritatea administrației publice locale, să îmbunătățească în mod continuu calitatea serviciilor prestate;

k) să asigure curățenia și igiena căilor publice, a stațiilor mijloacelor de transport în comun etc.;

l) să factureze serviciile prestate în conformitate cu tarifele aprobate de către autoritatea administrației publice locale;

m) să țină evidența gestiunii deșeurilor și să raporteze periodic autorităților competente situația, conform Instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșuri și gestionarea acestora.

(4) Operatorii nu răspund față de utilizatori pentru întreruperea prestării serviciului sau pentru calitatea acestuia în cazuri de forță majoră.

(5) Operatorii sunt obligați să furnizeze autorităților administrației publice locale toate informațiile de interes public solicitate și să asigure accesul la informațiile necesare în vederea verificării modului de funcționare și a nivelului de dezvoltare a serviciului public de salubritate, în conformitate cu prevederile regulamentului serviciului public de salubritate, ale contractului de delegare a gestiunii serviciului și ale autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor.

(6) Operatorii sunt obligați să se supună controlului și să se conformeze măsurilor stabilite cu ocazia activității de control, precum și să pună la dispoziția autorităților administrației publice locale competente toate datele și informațiile solicitate.

Secțiunea a 2-a **Utilizatorii serviciului public de salubritate**

Articolul 24. Drepturile utilizatorilor serviciului public de salubritate

(1) În funcție de tipul de activitate, pot fi utilizatori ai serviciului public de salubritate:

a) comunitățile locale – în cazul activităților specifice serviciului public de salubritate prestate de către operatori a căror contravaloare se achită de autoritățile administrației publice locale de la bugetul local;

b) persoanele fizice ori juridice care beneficiază individual de una sau de mai multe activități specifice serviciului public de salubritate – în cazul activităților a căror contractare se realizează în baza unui contract de prestare a serviciului public de salubritate, încheiat cu operatorul.

(2) Dreptul de acces la serviciul public de salubritate este garantat, fără discriminare, tuturor utilizatorilor.

(3) Utilizatorii au drept de acces la informațiile publice referitoare la serviciul public de salubritate. Atât operatorul, cât și autoritățile administrației publice locale au obligația de a comunica informații cu privire la indicatorii de calitate ai serviciului, la structura tarifară și la clauzele contractuale.

(4) Drepturile utilizatorilor și condițiile în care aceștia pot beneficia de serviciul public de salubritate se stabilesc în regulamentul serviciului public de salubritate și în contractul de prestare a serviciului public de salubritate încheiat între utilizator și operator.

(5) Utilizatorii au următoarele drepturi:

a) să utilizeze liber și nediscriminatoriu serviciul public de salubritate, în condițiile contractului de prestare a serviciului încheiat cu operatorul și ale regulamentului serviciului public de salubritate;

b) să solicite și să primească, în condițiile legii și ale contractelor de prestare, despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de operatori prin nerespectarea obligațiilor contractuale asumate ori prin prestarea unor servicii defectuoase;

c) să sesizeze autoritățile administrației publice locale și celelalte autorități competente cu privire la orice abateri constatate în prestarea serviciului public de salubritate și să solicite înlăturarea acestora, îmbunătățirea activității și creșterea calității serviciului;

d) să primească informații privind serviciul public de salubritate, privind deciziile luate în legătură cu acest serviciu de către autoritățile administrației publice locale sau, după caz, de către operator;

e) să fie consultați în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, a strategiilor și a reglementărilor privind activitățile din domeniul serviciului public de salubritate;

f) să primească răspuns, în maximum 30 de zile, la sesizările adresate operatorului, autorităților administrației publice locale sau celor centrale cu privire la neîndeplinirea unor condiții contractuale.

Articolul 25. Obligațiile utilizatorilor serviciului public de salubritate

(1) Persoanele fizice sau juridice, locuitori ai unității administrativ-teritoriale, în calitatea lor de utilizatori direcți sau indirecti ai serviciului public de salubritate, au următoarele obligații:

a) să încheie contracte de prestare a serviciului public de salubritate cu operatorul căruia autoritatea administrației publice locale i-a atribuit, în gestiune directă sau în gestiune delegată, activitatea respectivă;

b) să respecte clauzele contractului de prestare a serviciului de salubritate;

c) să achite, în termenele stabilite, contravaloarea serviciului de salubritate în conformitate cu tarifele și/sau taxele aprobate;

d) să asigure accesul autovehiculelor de colectare a deșeurilor la punctele de colectare;

e) să colecteze separat deșeurile reciclabile rezultate din activitățile pe care le desfășoară în recipientele amplasate de operator în spațiile special amenajate de către autoritățile administrației publice locale;

f) să păstreze curate spațiile unde se face colectarea, precum și recipientele în care se depozitează deșeurile municipale în vederea colectării;

g) să nu introducă în recipientele de colectare deșuri din categoria celor cu regim special (periculoase, toxice, explozive), animaliere, provenite din construcții, din curățarea pomilor sau întreținerea spațiilor verzi etc.;

h) să nu arunce deșeuri și obiecte de uz casnic pe străzi, în parcuri sau în locuri publice;

i) să mențină curățenia pe trotuare, pe partea carosabilă a străzii sau a drumului, pe porțiunea din dreptul condominiului, al gospodăriei și al locurilor de parcare pe care le folosesc;

j) să îndepărteze zăpada și gheața de pe trotuarele din dreptul caselor/blocurilor în care locuiesc;

k) să păstreze curățenia pe arterele de circulație, în piețe, în parcuri, locuri de joacă pentru copii și în alte locuri publice.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a), utilizatorii care nu au contracte de prestare a serviciului public de salubritate cu operatorul achită obligatoriu taxa specială aprobată de către autoritățile administrației publice locale care reprezintă contravaloarea prestației efectuate acestor utilizatori.

Secțiunea a 3-a

Contractarea și facturarea serviciului public de salubritate

Articolul 26. Contractul de prestare a serviciului public de salubritate

(1) Utilizatorii beneficiază de prestarea serviciului public de salubritate:

a) în baza unui contract de prestare a serviciului încheiat între operator și utilizator;

b) prin achitarea unei taxe, în situația în care încheierea contractului de prestare a serviciului între operator și utilizator nu este posibilă din motive tehnice sau comerciale ori în situația în care decizia de dare în administrare sau contractul de delegare a gestiunii prevede această modalitate.

(2) Contractul de prestare a serviciului public de salubritate este actul juridic care reglementează raporturile dintre operator sau operatorul regional și utilizator cu privire la prestarea și plata serviciului public de salubritate.

(3) Contravaloarea serviciului public de salubritate se calculează de către operatorul căruia i s-a delegat activitatea serviciului public de salubritate pe baza tarifelor tuturor activităților serviciului și se aprobă de autoritatea publică locală.

(4) Plata serviciului public de salubritate se face în baza facturii emise de operator, cel târziu până la data de 15 a lunii următoare celei în care prestația a fost efectuată. Termenul de achitare se indică expres în factură.

(5) Neachitarea facturii de către utilizator în termenul prevăzut în factură atrage penalități pentru fiecare zi, care sunt stabilite în contractul de prestare a serviciului public de salubritate.

Capitolul V

FINANȚAREA SERVICIULUI PUBLIC DE SALUBRIZARE

Articolul 27. Fundamentarea cheltuielilor de funcționare a serviciului public de salubritate

(1) Finanțarea cheltuielilor de funcționare și dezvoltare a serviciului public de salubritate și a cheltuielilor de investiții în infrastructura aferentă acestuia se face cu respectarea legislației, precum și a următoarelor principii:

- a) asigurarea autonomiei financiare a operatorului;
- b) asigurarea rentabilității și eficienței economice;
- c) recuperarea integrală de către operatori, prin tarife, taxe speciale sau, după caz, subvenții de la bugetul local, a costurilor de operare și a investițiilor pentru înființarea și dezvoltarea sistemelor de salubritate;
- d) menținerea echilibrului contractual.

(2) Utilizatorii achită contravaloarea serviciului public de salubritate prin tarif sau taxă specială și/sau taxă pentru salubritate, după cum urmează:

- a) tarif – în cazul prestațiilor de care beneficiază individual, în temeiul contractului de prestare a serviciului public de salubritate;
- b) taxă specială – în cazul utilizatorilor care nu au contract de prestare a serviciului public de salubritate;
- c) taxă pentru salubritate.

(3) În cazul utilizatorilor care nu au un contract de prestare a serviciului public de salubritate cu operatorul, autoritățile administrației publice locale pot institui o taxă specială cel puțin egală cu tariful și decontează lunar, direct către operatori, din bugetul local, contravaloarea prestației efectuate.

(4) Tarifele și taxele se stabilesc conform Metodologiei privind calcularea tarifelor la unele servicii publice de gestionare a deșeurilor municipale, în baza:

- a) cheltuielilor materiale pentru desfășurarea activităților de gestionare a deșeurilor;
- b) cheltuielilor aferente retribuirii muncii;
- c) cheltuielilor de întreținere și reparații;
- d) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale/a redevenței;
- e) cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți;
- f) cheltuielilor administrative;
- g) cheltuielilor pentru închiderea și urmărirea postînchidere a depozitelor de deșuri;
- h) altor cheltuieli ocazionate privind protecția mediului;
- i) marjei de profit a operatorului.

(5) Cuantumul tarifelor și al taxelor aprobate se modifică de către autoritățile administrației publice locale, în baza fișelor de fundamentare întocmite de operator în conformitate cu Metodologia privind calcularea tarifelor la unele servicii publice de gestionare a deșeurilor municipale.

(6) Tarifele și taxele se stabilesc astfel încât:

- a) să acopere costul efectiv al prestării serviciului public de salubritate;
- b) să acopere cel puțin sumele investite și cheltuielile curente de întreținere și exploatare a serviciului public de salubritate;
- c) să încurajeze investițiile în infrastructura aferentă serviciului;
- d) să respecte și să asigure autonomia financiară a operatorului.

Articolul 28. Interdicția aplicării unor tarife și taxe excesive

(1) Aplicarea de către operatori a unor tarife mai mari decât cele stabilite potrivit art. 27 și aprobate de autoritatea administrației publice locale este interzisă.

(2) Tarifele aprobate trebuie să urmărească atingerea următoarelor obiective:

- a) asigurarea prestării serviciului public de salubritate la nivelurile de calitate și indicatorii de performanță stabiliți de către autoritățile administrației publice locale conform regulamentului serviciului public de salubritate și contractelor de delegare a gestiunii;
- b) realizarea unui raport calitate-cost optim pentru serviciul public de salubritate prestat pe perioada contractuală și asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante;
- c) funcționarea eficientă a serviciului public de salubritate și a exploatării bunurilor care aparțin domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, afectate serviciului public de salubritate, precum și asigurarea protecției mediului.

Articolul 29. Finanțarea sistemelor de salubritate

(1) Finanțarea și realizarea investițiilor aferente sistemelor de salubritate se fac cu respectarea legislației și cu respectarea următoarelor principii:

- a) promovarea rentabilității și eficienței economice;
- b) păstrarea veniturilor realizate din aceste activități la nivelul colectivităților locale și utilizarea lor pentru dezvoltarea serviciului și a infrastructurii aferente;
- c) consolidarea autonomiei fiscale a unităților administrativ-teritoriale pentru acumularea mijloacelor financiare necesare în vederea funcționării serviciilor;
- d) consolidarea autonomiei locale prin contractarea și garantarea unor împrumuturi interne sau externe necesare pentru finanțarea infrastructurii aferente serviciului.

(2) Finanțarea cheltuielilor de capital pentru realizarea investițiilor publice ale unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de salubritate, se asigură din următoarele surse:

- a) venituri ale bugetelor locale;
- b) contractarea împrumuturilor pentru investiții și reparații capitale, precum și pentru procurări de utilaje, inclusiv a împrumuturilor recreditate de la bugetul de stat;
- c) granturi;
- d) fonduri ale operatorilor.

(3) În cazul gestiunii delegate, în temeiul clauzelor contractului de delegare a gestiunii, finanțarea infrastructurii aferente serviciului poate fi transferată integral sau parțial operatorului.

(4) Investițiile realizate de către operatorii de drept privat din fonduri proprii pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea sistemului public de salubritate se amortizează de către aceștia pe durata contractului de delegare a gestiunii.

(5) Investițiile în infrastructura specifică serviciului public de salubritate care se realizează din fonduri proprii ale operatorilor de drept privat constituie bunuri de retur; bunurile astfel realizate rămân în proprietatea operatorilor pe toată durata contractului de delegare a gestiunii și revin de drept, la expirarea contractului, gratuit și libere de orice sarcini, unităților administrativ-teritoriale, fiind integrate domeniului public al acestora. În contractul de delegare a gestiunii se menționează bunurile de retur, respectiv, modul de repartitie a categoriilor de bunuri realizate de operator până la încetarea, din orice cauză, a contractului de delegare a gestiunii.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 30. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. 3 alin. (5), (9) și (14), în partea ce ține de obligarea autorităților administrației publice locale să implementeze un sistem de colectare și transport separat al deșeurilor municipale pe minimum 3 fracții, care se pune în aplicare începând cu 1 iulie 2028.

- (2) În termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul:
- a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
 - b) va aproba cadrul normativ necesar implementării prezentei legi;
 - c) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege.

(3) Autoritățile administrației publice centrale și locale vor elabora actele normative prevăzute de prezenta lege în termen de 12 luni de la data publicării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

IGOR GROSU

**Chișinău, 3 iulie 2025.
Nr. 178.**